

Anvisningar för fristående kurs i Klinisk neuropsykologi, 15 hp

Utbildningens mål

Utbildningens mål är att ge fördjupade kunskaper i neuropsykologisk teori avseende vuxna, med belysning av aktuella frågeställningar och metoder. Kursen ska ge kunskaper i nervsystemets anatomi och utveckling samt en orientering i neurologisk diagnostik för vuxna och barn samt neurovetenskapliga metoder. Vidare är målet att ge fördjupade kunskaper samt praktiska färdigheter i att självständigt planera, genomföra och avrapportera neuropsykologiska undersökningar och kliniska utredningar. Kursen ger även kunskaper och färdigheter i neuropsykologiska diagnostiska metoder (administration, analys och tolkning). Det innebär att testteoretiska kunskaper integreras med aktuella kliniska tillämpningar.

Kursens innehåll

Kursens innehåll kan sägas bestå av tre olika delar.

1. Neuroanatomi, neurologi och neurologisk diagnostik, neurovetenskapliga metoder samt neurologisk diagnostik för vuxna och barn. Momentet inleds med en översikt över nervsystemets anatomi och funktion. Vidare ges en orientering i nervsystemets utveckling samt neurologi för vuxna och barn. De oftast använda neurologiska metoderna presenteras kortfattat.

2. Testteoretiska grundbegrepp repeteras och tillämpas vid val av metod samt vid utvärdering av resultat. Olika neuropsykologiska metoder presenteras och diskuteras, utifrån såväl psykometriska som kvalitativa aspekter.

3. Neuropsykologiska syndrom samt diagnostik avseende barn och vuxna utgör kursens fokus. Högre kortikala funktioner, perception, språk, tänkande och minne behandlas. Neurologiskt betingade funktionssvårigheter hos barn och vuxna ges en så ingående belysning som kursen medger. Olika neuropsykologiska undersökningsmetoder och deras användning och tolkning diskuteras i anslutning till praktiska och kliniska frågeställningar och problem. Ett viktigt inslag är deltagarnas egna fallpresentationer och diskussionen kring dessa.

Examination

Examinationen består av fyra delar. För godkänt resultat på kursen förutsätts att samtliga 4 delar är godkända. Institutionen följer Bologna-modellens bedömning av studieprestationer, vilket innebär ett graderat slutbetyg i en 7-gradig skala (A-E är godkänt och F och G är underkänt). Det graderade betyget baseras främst på hemskrivningens resultat.

Den första redovisningen sker den 14-15/3 muntligt och skriftligt av en självvald uppgift som belyser samband mellan hjärna och beteende. Vilken typ av samband som kan studeras presenteras i samband med kursstart. Uppgiften kan utföras enskilt eller parvis (deltagarna arbetar parvis under de två första kursdagarna). Den skriftliga redovisningen bör omfatta 1-2 A4.

Den andra examinationsformen består av en hemskrivning med övergripande essäfrågor. Hemskrivningen baseras på de delar av kurslitteraturen, som berör grundläggande fakta,

nämligen böckerna av Gazzaniga, Ivry, & Mangun och Kolb & Whishaw samt Smith. Hemskrivningen delas ut i början av kursen och lämnas in före sommaruppehållet.

Redovisningen av litteratursökningsuppgift sker både skriftligt och muntligt 12-13/9. Den skriftliga redovisningen ska omfatta 2-3 sidor. Tanken med litteratursökningen är att du ska välja ett avgränsat ämne och belysa det med hjälp av den senaste litteraturen på området, nämligen det som finns att läsa i vetenskapliga tidskrifter.

Fallbeskrivningen ska presenteras skriftligt och muntligt den 10-11/10. Den skriftliga redogörelsen, som bör omfatta 2-4 sidor.

Litteratur

- Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B., & Mangun, G.R. (2002). Cognitive Neuroscience, 2nd ed. New York: Norton.
- Kolb, B., & Wishaw, I. (2003). Fundamentals of Human Neuropsychology, 5th ed. New York: WH Freeman. (ny upplaga är på väg)
- Lezak, M., Howieson, D.B., & Loring, D.W. (2004). Neuropsychological Assessment, 4th ed. New York: Oxford University Press.
- Nyman, H., & Bartfai, A. (2000). Klinisk neuropsykologi. Lund: Studentlitteratur.
- Spreen, O., & Strauss, E. (1998). A compendium of neuropsychological tests, 2nd ed. New York: Oxford University Press.
- Smedler, A.-C. (1993). Att testa barn. Om testmetoder i barnpsykologiska utredningar. Stockholm: Psykologiförlaget.
- Smith, L. (1997). Småbarnsårens neuropsykologi. Oslo: Universitetsforlaget.
+ artiklar och testmanualer

Lärare

Kursansvarig är Ove Almkvist (OA)

Tel 070-690 9880

E-post: oa@psychology.su.se

Övriga lärare samt schema meddelas i samband med kursens genomförande.

Schema

Veckodag	Datum	Tid	Lokal	Innehåll	Lärare
må	17/1	10-11	U21	Introduktion till kursen	OA
	17/1	11-11.30		Registrering	KH
	17/1	11.30-13		Uthämtning av studentkonto och lunch	
	17/1	13-14	U11	Lesioner i CNS & neuropsykologi	OA
	17/1	14-17	U11	Hjärnans anatomi på nätet	OA
ti	18/1	9-12	U11	Hjärnans anatomi på nätet, fortsättning	OA
	18/1	13-15	U21	Funktionell MRI	JP
	18/1	15-16	U21	Funtionella nätverk i CNS	OA
-----					
må	14/2	10-12	HS	Strukturell MR	MKW
	14/2	13-14.30	HS	Fall MR & neuropsykologi	OA
	14/2	14.45-15.30	HS	PET	MS?
	14/2	15.45-17	HS	Fall PET & neuropsykologi	OA
ti	15/2	9-11	HS	Neuropatologi, lektion	IN
	15/2	11-12.30	HS	gr A, Demonstration av hjärna	IN
	15/2	11-12.30	HS	gr B, Fall hjärnans patologi & neuropsykologi	OA
	15/2	13.30-15	HS	gr B, Demonstration av hjärna	IN
	15/2	13.30-15	HS	gr A, Fall hjärnans patologi & neuropsykologi	OA
	15/2	15-16	HS	EEG	VJ?
-----					
må	14/3	10-13	U16	?Redovisning av uppgift om hjärna-beteende	OA
	14/3	14-17	U16	Psykiatri och neuropsykologi	MLe
ti	15/3	9-12	U16	Redovisning av uppgift om hjärna-beteende	OA
	15/3	13-14.30	U16	Personlighet enligt SSP	BA
	15/3	14.30-16	U16	Personlighet enligt NEO	SHE?
-----					
må	11/4	10-13	U21	Språk och kommunikation	EL?
	11/4	14-17	U21	Uppmärksamhet och spatial funktion	HS
ti	12/4	9-12	U21	Farmakalogi	KSB
	12/4	13-16	U21	Medvetande	MLi?
-----					
må	9/5	10-13	U21	Neuropsykoterapi	BK
	9/5	14-17		Motorik och perception	LH?
ti	10/5	9-12	U21	Minnesfunktion	OA
	10/5	13-16	U21	Exekutiv funktion	GHE?
-----					
ti	7/6	10-13	U21	Barnneurologi	KSt?
	7/6	14-17	U21	Barnneuropsykologi	ACS?
on	8/6	9-12	U21	Barnneuropsykologi, fortsättning	ACS?
	8/6	13-16	U21	Behandling/träning av barn	HW?/LT?
-----					
må	12/9	10-17	U21	Kursdeltagarnas litteraturuppgift redovisas	OA
	ti	13/9	9-16	U21	Kursdeltagarnas litteraturuppgift redovisas
-----					
må	10/10	10-17	U21	Kursdeltagarnas fall redovisas	OA
	ti	11/10	9-16	U21	Kursdeltagarnas fall redovisas

Lärare

ACS	Ann-Charlotte Smedler, Psykologiska institution, SU
BA	Birgitta Ausen, Akademiska sjukhuset, Uppsala
BK	Barry Karlsson, Vuxenhabiliteringen, Uppsala
GHE	Gunilla Hellberg-Edström, AMI, Uppsala
HS	Hans Samuelsson, Psykologiska institution, Göteborgs universitet
HW	Helena Westerberg, Karolinska Institutet
IN	Inger Nennesmo, Neuropatologi, Karolinska Huddinge
JP	Jonas Persson, Psykologiska institution, SU
KSB	Karin Sparring-Björkstén, Psykiatri Södra Stockholm, SLL
KSt	Kjell Strandberg, Barnläkarmottagningen, Norrtälje sjukhus
EL	Erik Lindström, Talkliniken, Danderyds sjukhus
LH	Lennart Högman, Psykologiska institution, SU
MKW	Maria Kristoffersen-Wiberg, Röntgen, Karolinska Huddinge
MLe	Maria Levander, Institution för klinisk neurovetenskap, KI
MLi	Maria Lindau, Psykologiska institution, SU
MS	Michael Schöll, Karolinska Institutet
OA	Ove Almkvist, Psykologiska institution, SU & Karolinska Institutet
SHE	Sara Henrysson-Eidvall, Sandahl Partners
VJ	Vesna Jelic, Karolinska Institutet